

# Orangutan zrobił maść i leczył nią ranę twarzy

16 maja 2024

Zwierzęta wykorzystują rośliny lecznicze, zarówno zapobiegawczo, jak i by pomóc sobie w różnego typu schorzeniach. Ptaki, pszczoły, jaszczurki, słonie czy szympansy zjadają rośliny, dzięki którym czują się lepiej, zapobiegają chorobom czy zabijają pasożyty. Najczęściej obserwowanym tego typu zachowaniem jest jedzenie trawy przez psy, które chcą sprowokować wymioty i ulżyć sobie w problemach z przewodem pokarmowym. Naukowcy z Niemiec i Indonezji donieśli właśnie o orangutanie, który leczył ranę własnoręcznie wykonaną pastą roślinną.

Obecnie nauka dzieli medyczne zachowania zwierząt na pięć kategorii: 1. unikanie jedzenia, 2. unikanie odchodów, zanieczyszczonego pożywienia lub wody, 3. zachowania profilaktyczne, jak rutynowe spożywanie pożywienia o działaniu prozdrowotnym lub zapobiegającym, 4. zachowania lecznicze, jak spożywanie niewielkich ilości substancji biologicznie aktywnych lub toksycznych w celu leczenia chorób i ich objawów, 5. terapeutyczne nakładanie roślin na futro i używanie ich w gnieździe w celu pozbycia się czy odstraszania pasożytów oraz owadów.

Uczeni zaobserwowali Rakusa, samca orangutana sumatrzańskiego (*Pongo abelii*), który miał na twarzy otwartą ranę. Prawdopodobnie powstała ona podczas walki z innym samcem. Trzy dni po zranieniu zwierzę zaczęło zrywać wybrane liście rośliny z gatunku *Fibraurea tinctoria* z rodziny miesięcznikowatych i je żuło, a uzyskany w ten sposób sok wielokrotnie nakładało na ranę. Na koniec dokładnie pokryło ranę pastą z przeżutych liści.

Ranę u Rakusa zauważono 22 czerwca ubiegłego roku, od 25

czerwca orangutan zaczął ją leczyć. Podczas obserwacji w kolejnych dniach naukowcy nie zauważyli, by doszło do infekcji, a do 30 czerwca rana była zasklepiona, a do 19 lipca pozostała po niej jedynie niewielka blizna. W tym czasie Rakus mniej więcej dwukrotnie wydłużył czas odpoczynku w ciągu doby. Najwięcej odpoczywał zaraz po zranieniu oraz przez kilka dni po rozpoczęciu leczenia.

*Fibraurea tinctoria* i spokrewnione w nią rośliny występujące w lasach tropikalnych Azji Południowo-Wschodniej są znane z właściwości przeciwbólowych, przeciwgorączkowych i moczopędnych. W tradycyjnej medycynie wykorzystywane są do leczenia wielu chorób, w tym cukrzycy, malarii czy czerwonki. Analizy chemiczne wykazały, że w roślinach tych znajdują się alkaloidy o działaniu przeciwbakteryjnym, przeciwzapalnym, przeciwgrzybiczym i przeciwutleniającym oraz wiele innych środków wspomagających leczenie ran.

Przypadek Rakusa to prawdopodobnie pierwsza tak systematyczna dokładna obserwacja zwierzęcia aktywnie leczącego ranę. Nie mamy wystarczającej wiedzy, by stwierdzić, od jak dawna zwierzęta potrafią leczyć rany.

Autorstwo: Mariusz Błoński

Na podstawie: [Nature.com](https://www.nature.com)

Źródło: [KopalniaWiedzy.pl](https://kopalnia wiedzy.pl)